

Ledare inom Multi-Manager investeringar

Marknadsöversikt

Tillväxten i den amerikanska ekonomin är tilltagande vilket leder till en förbättring i de globala ekonomiska förhållandena. Politiska stimulansåtgärder är den viktigaste orsaken till återhämtningen. Den allmänna åsikten är att återhämtningen kommer att gradvis stärkas under de följande 18 månaderna. Vi är försiktigare i våra prognoser. Även om vi är överens om att de ekonomiska aktiviteterna kommer att tillta under återstoden av året, tror vi att den positiva effekten av politiska stimulansåtgärder kommer att tona bort under nästa år. Vi vill fortsättningsvis betona att vi anser att tillväxten borde ha varit ännu större med tanke på omfattningen av de penning- och finanspolitiska stimulansåtgärderna. Det är troligt att tillväxten igen kommer att dämpas av åtgärder som konsumenter och företag vidtar för att stärka sina balansräkningar. Vi tror därför på en lägre ekonomisk tillväxt för år 2004, där inflationstakten kommer att förbli låg och t.o.m. sjunka så länge som den ekonomiska tillväxten är lägre än den allmänt förutspådda trenden.

Under sådana marknadsförhållanden är det troligt att det blir en svår uppgift för företag att upprätthålla den vinstförbättringstakt som har uppnåtts under de senaste kvartalen. Det här skulle begränsa den positiva utvecklingen i aktiepriser, som har avtagit sedan mitten av mars till följd av stigande aktiepriser och högre avkastningar för masskuldebrevslån. Å andra sidan ser vi inte att det finns några omedelbara tecken på en negativ utveckling.

Centralbankerna förväntas fortsättningsvis vara försiktiga i sin penningpolitik. En åtstramning av penningpolitiken är troligtvis mer avlägsen än vad den allmänna opinionen på marknaderna skulle föreslå. De facto, kommer den europeiska centralbanken troligtvis att sänka räntorna igen, men inte inom den närmaste framtiden. Vi tror att även den amerikanska centralbanken kommer att sänka räntorna ytterligare. Masskuldebrevslån torde dra nytta av ytterligare räntesänkningar.

Vi har gjort vissa ändringar i vår placeringsfördelning. Eftersom vi anser att realisationen av masskuldebrevslån har varit överdriven och att marknaden nu har en alltför pessimistisk syn på centralbankernas politik, har vi ökat på vår svaga övervikt i masskuldebrevslån. Vi har tagit pengarna från våra kontanter och har därför för tillfället undervikt i kontanter. Vår svaga övervikt i aktier är oförändrad. Med tanke på de relativt gynnsamma förhållandena på aktiemarknaderna, borde de ge moderata positiva avkastningar under de kommande månaderna. Priset på fastigheter har sjunkit då avkastningarna på statsobligationer har stigit, medan de grundläggande ekonomiska faktorerna är på svag fot. Vi har därför hållit kvar vår underviktposition i fastigheter. En övervikt i aktiemarknader under utveckling (80 % av maximal vikt) är fortfarande vår största aktiva placeringssektor.

Diversifiering - kan man undvika risk på ostadiga marknader?

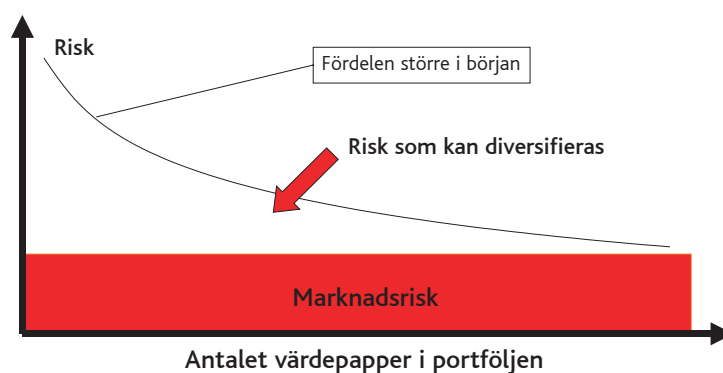
Placeringsmarknaderna har varit speciellt ostadiga under de senaste åren. Priset på aktier och obligationer, m.a.o. placeringsinstrument, har tidvis fluktuerat kraftigt. I bakgrunden till fluktuationerna finns flera olika orsaker: problem inom ekonomin i Asien och på övriga marknader under utveckling, övervärdering av aktier, bokföringsproblem hos företag, kriget i Irak samt rädslan om deflation som förorsakats av den låga inflationstakten. Fluktuationer på marknaden har ökat placeringsverksamhetens risker i form av oförutsedda fluktuationer i avkastningar och förluster till följd av sänkta priser.

Man måste reagera på risker och ökade risker i placeringsverksamheten. Uppföljning och kontrollering av portföljernas risk och ståndpunkt har blivit en allt viktigare del av effektiv portföljförvaltning. För att kunna analysera och minska på risken måste man först tänka på vad begreppet risk innebär. Enligt finansieringsteorin innebär risk fluktuationer i placeringsportföljens avkastning, d.v.s. volatilitet. Risk kan allmännare definieras som osäkerhet inför framtiden. Det skulle inte finnas någon placeringsrisk, om det skulle vara möjligt att helt och hållet förutspå avkastningsutvecklingen. I det fallet skulle alla medel allokeras i det placeringsinstrument som ger den bästa avkastningen. Alla placeringsformer innehåller dock mer eller mindre osäkerhet. Placeraren kan för varje enskilt placeringsobjekt bedöma sannolikheten för att en bestämd avkastningsförväntning uppfylls, men bedömningarna uppfylls sällan - i alla fall inte beträffande alla placeringar. Tumregeln är i alla fall den att en större avkastningsförväntning går hand i hand med en större möjlighet till förluster.

Diversifiering är en enkel metod att minska på portföljens risk. Genom att öka antalet värdepapper i portföljen, minskar portföljens risk. Riskreduceringen är effektivast om placeringsobjektens avkastningsutvecklingar skiljer sig från varandra, d.v.s. korrelationen är liten mellan de olika placeringsobjektens avkastningar. Det är meningslöst att diversifiera mellan fullständigt korrelerande placeringsobjekt. I en situation där korrelationen är negativ kan man däremot dra största nytta av diversifieringen. I verkligheten är korrelationen mellan olika placeringsobjekt aldrig fullständiga eller totalt ofullständiga. Korrelationerna är inte heller stabila, vilket innebär att en identifierad korrelation mellan bestämda placeringsobjekt kan förändras i och med fluktuationer i omständigheterna eller inträffade förändringar i placeringsobjekten.

Genom diversifiering kan risken reduceras till en viss gräns. Man kan minska på den risk som hänför sig till enskilda placeringsobjekt. Man kan däremot inte komma ifrån den s.k. marknadsrisken genom diversifiering. Om man t.ex. vill placera på aktiemarknaden i Finland genom att välja placeringsobjekt som har en svag korrelation reduceras portföljens helhetsrisk till närheten av marknadsrisken. Med marknadsrisk avses i det här exemplet hela finska aktiemarknadens genomsnittliga avkastning och risk.

Fördel av diversifiering - i hur många placeringsobjekt lönar det sig att diversifiera?

Diversifiering kan bedrivas på flera olika plan. Ovan framfördes att inverkan av den osäkerhet som är förbunden med enskilda placeringsobjekt kan minskas genom att diversifiera i olika placeringsobjekt inom en bestämd aktiemarknad. Det enklaste exemplet är placeringsfonder. Placeringsportföljens risk kan också diversifieras mellan olika aktiemarknader och placeringsinstrument. Ett bra exempel på diversifiering av risk mellan olika placeringsinstrument är s.k. blandfonder, som placerar i både aktie- och räntemarknader. I en grundläggande situation, där fondförvaltaren inte ännu har tagit hänsyn till förhållandena på olika marknader, är blandfondens risk lägre än den genomsnittliga marknadsrisken för de aktiemarknader som fonden placerar i.

Ett annat bra exempel på diversifiering är regionala eller globala fonder, som placerar t.ex. i aktie- och räntemarknader i Europa eller världsomfattande. Detta innebär att inverkan av ett enskilt geografiskt område på fondens avkastning minskar och man närmar sig marknadsrisken för ett enskilt geografiskt område. Globala fonder som koncentrerar sig till en viss bransch undviker däremot den geografiska marknadsrisken, men innehåller naturligtvis den globala marknadsrisken för sin egen bransch.

Det för några år sedan inträffade kraftiga kursuppsvinget bland teknologiaktier och den därpå följande minst lika kraftiga nedgången i aktiepriserna är ett utmärkt exempel på diversifieringens fallgropar. Under de senaste 3-4 åren har korrelationen mellan teknologiaktiernas avkastning varit så kraftig att fördelarna av diversifiering inom teknologibranschen har varit mycket små. Det har därför varit mycket svårt att undvika teknologiaktiernas marknadsrisk under de senaste åren.

Den tredje nivån på vilken diversifiering kan bedrivas är valet av fonder. Genom att diversifiera en fondportfölj med redan färdigt låg risknivå mellan olika fondförvaltare, minskas korrelationen och därmed portföljens risk. Fondförvaltarrisken kan diversifieras på flera olika sätt. På marknaden finns s.k. fonders fonder som sköter om diversifieringen på kundens vägnar, samt andra placeringsprodukter med motsvarande struktur. Ett annat alternativ är naturligtvis att kunden själv väljer fonder på olika marknader och inom olika instrumentklasser.

Diversifieringens fördelar är beroende på de facto att placeringsobjektens korrelation inte är för stor. Under de senaste åren har vi sett flera stora förändringar på marknaden. Krisen i Asien under slutet av 1990-talet är en bra påminnelse om hur marknaderna fungerar när osäkerheten ökar. När placerarna bedömer att riskerna och osäkerheten ökar, stiger korrelationen mellan olika marknader. Detta innebär att fördelarna av diversifieringen minskar då de skulle behövas mest. På aktiemarknaderna förklaras fenomenet av att de ekonomiska kontakterna mellan olika geografiska områden och sektorer har stärkts i och med globaliseringen och den friare världshandeln. Hög- och lågkonjunkturerna i de europeiska, nordamerikanska och asiatiska ekonomierna har ett närmare samband till varandra än förr. På räntemarknaderna gäller det samma bl.a. därför att olika länders regeringar har liknande penningpolitiska målsättningar, varför även räntefluktuationerna på olika marknader har korrelerat kraftigt under de senaste åren.

Diversifiering har traditionellt skett mellan aktie- och räntemarknader enligt geografiska grunder. Nu när korrelationen mellan olika marknader har ökat, måste diversifieringsmöjligheter sökas på annat håll. Genom att placera i nya och intressanta placeringsinstrument, kan man öka på placeringsportföljens effektivitet, d.v.s. förhållandet mellan risk och avkastning. Av dessa nya placeringsinstrument har hedgefonder fått den största publiciteten. Dessa fonder strävar efter en absolut avkastning under samtliga marknadsförhållanden genom att använda olika derivativa strategier. Hedgefondernas korrelation med aktiemarknaderna är liten och volatiliteten ännu mindre. Om man exempelvis placerar i en fond som placerar i flera olika hedgefonder, reduceras den ursprungliga portföljens risk samtidigt som den risk som hänför sig till en specifik hedgefondförvaltare diversifieras.

Det finns också räntemarknadsinstrument, som kan användas för att minska risken i en portfölj som innehåller statens referenslån och aktier. Företagslånefonderna har under de senaste åren fått mest publicitet och placeringar. Genom att öka placeringarna i företags- och statsobligationer med hög riskprofil förbättras placeringsportföljens risk- och avkastningsförhållande avsevärt.

Diversifiering är en bra metod att minska på den risk som hänför sig till enskilda placeringsobjekt i portföljen. Den allmänna marknadsrisken kommer man inte ifrån genom diversifiering, men risknivån för en effektivt diversifierad portfölj kan vara nära marknadsrisken redan med ett fåtal olika aktier. Diversifieringens effektivitet varierar med tiden. Den centrala faktorn som påverkar diversifieringens effektivitet är korrelationen, och förändringar i korrelationen, mellan de olika placeringsobjekten. När osäkerheten på marknaderna ökar brukar korrelationen också stärkas. Man kan försöka förbättra diversifieringens effektivitet genom att öka på antalet placeringsinstrument, vilkas korrelation med traditionella marknader är liten.

Ari Mäkinen
Chief Investment Officer
Gyllenberg Asset Management

Indicator

Fondförvaltarnas åsikter baserar sig på bedömningar för hela sektorn, inte enskilda fonder.

- Negativ
- Neutral
- ▲ Positiv
- Otillgänglig
- ↑ Riktning mot det bättre
- ↓ Riktning mot det sämre

	Aktier									Masskuldebrevslån		Valutor		
	Storbritannien	Norden	USA	Finland	Europa	Japan	Stilla-havsområdet exklusive Japan	Marknader under utveckling	Teknologi	Europeiska	Internationella	Euro/£	Euro/\$	Euro/Yen
Baring	■	-	▲	-	●	■	▲	▲	▲	■	▲↑	●↓	●	▲↑
Deutsche	●	-	●↓	-	▲	▲	●↓	■	-	●	●↓	■↑	●	●↓
Evli	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fidelity	●	-	▲	-	■↑	■	▲↑	▲	-	-	■	-	-	-
FIM	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Framlington	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gartmore	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gyllenberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ING	-	-	▲	-	▲	▲↑	▲	▲	▲	■	■↑	■	■	■
INVESCO PERPETUAL	▲	■	▲	■	■	■	▲	▲	■	■	■	■	▲	■
JPMorgan Fleming	▲	■	●	■	■	▲	▲	▲	■	■	■	▲	▲	▲
Merrill Lynch	▲	■	■	■	■	■	▲	▲	■	●	●	■	■	■
Odin	-	▲	-	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pohjola	▲	▲	■	▲	▲	▲	▲	▲	■	■↑	●	■	▲↑	▲↑
Schroders	■	-	●	-	▲	▲	●	▲	-	-	●	-	-	-
Ålandsbanken	-	▲	▲	▲	▲	●	-	-	■	●	●	-	■	■
SAMMANDRAG	■	▲	▲	▲	■	■	▲	▲	■	■	●	■	■	■

Jämförelseindex

Aktier	
Storbritannien	FTSE All Share
Norden	MSCI Nordic Countries
USA	S&P 500
Finland	HEX-portföljindex
Europa	FTSE World Europe ex UK
Japan	FTSE All World Japan
Stilla-havsområdet (exklusive Japan)	FTSE World Pacific ex Japan
Marknader under utveckling	S&P/IFCI Composite
Teknologi	NASDAQ

Masskuldebrevslån	
Europeiska	Citi EMU Gov Bond
Internationella	Citi WGBI

Instruktioner för läsandet av Indicator på följande sida.

Marknadsutveckling (%)

Masskuldebrevslån	1 mån	6 mån	1 år	3 år	5 år	7 år	3 år (p.a.)	5 år (p.a.)	7 år (p.a.)
Europeiska - Citi EMU Gov Bond	0.23	0.57	6.91	24.41	-	-	7.57	-	-
Internationella - Citi WGBI	1.96	-1.29	-2.25	3.09	30.89	71.24	1.02	5.54	7.99
Aktier									
Storbritannien - FTSE All Share	2.46	18.44	-4.43	-37.69	-7.09	61.47	-14.62	-1.46	7.09
Japan - FTSE All-World Japan	13.29	20.79	-3.41	-49.93	16.66	-19.44	-20.64	3.13	-3.04
Europa - FTSE World Europe Exc UK	2.49	23.54	-0.56	-42.35	-8.17	74.61	-16.81	-1.69	8.29
Stillahavsområdet (ex. Japan) - FTSE World Pacific Exc Japan	8.66	26.69	5.47	-23.93	73.49	-	-8.74	11.66	-
Norden - MSCI Nordic Countries	9.39	25.21	-2.06	-64.29	9.85	128.28	-29.11	1.90	12.52
Globalt - MSCI World	4.55	18.05	-2.64	-46.87	-2.51	44.57	-19.05	-0.51	5.41
Teknologi - NASDAQ	6.98	32.88	22.99	-65.14	21.86	92.21	-29.69	4.04	9.79
USA - S&P 500	4.49	18.45	-0.27	-44.29	12.31	103.63	-17.76	2.35	10.70
Marknader under utveckling - S&P/IFCI Composite	9.92	33.73	15.04	-17.77	84.24	20.31	-6.33	13.02	2.68

Källa: Standard & Poor's Fund Services, utveckling i euro fram till 29/08/2003, säljkurs mot säljkurs, bruttoavkastningen återinvesterad. Den tidigare utvecklingen garanterar inte placeringarnas framtida utveckling. Standard & Poor's Fund Services och Skandia koncernen har på alla möjliga sätt försökt säkerställa ovanstående siffrors riktighet. Ingendera tar ansvar för placerarens investeringsbeslut och möjligen därav uppstående finansiella förluster.

Hur används Indicator?

I Indicator får placerarna en 12 månaders prognos över aktiemarknaden från ett urval av fondbolag som samarbetar med Skandia koncernen. Vi frågade fondförvaltarna om deras 12 månaders framtidsutsikter för de angivna sektorindexen.

Bedömningarna är inte fondspecifika. Fondbolagen har givit synpunkter gällande hela ifrågavarande sektor.

Bedömningarna baserar sig på följande riktlinjer:

- ▲ **Positiv prognos** - fondbolaget tror att jämförelseindexet kommer att stiga mer än 5 % under de följande 12 månaderna.
- **Neutral prognos** - fondbolaget tror att jämförelseindexet kommer att ha en negativ eller positiv utveckling mellan 0% och 5% under de följande 12 månaderna.
- **Negativ prognos** - fondbolaget tror att jämförelseindexet sjunker mer än 5 % under de följande 12 månaderna.

Kategorier:

Aktier - fondbolagets bedömning av aktiemarknadernas utveckling beaktar inte valutakursfluktuationernas eventuella inverkan på marknaderna. Om fondförvaltaren exempelvis tror att framtidsutsikterna för den amerikanska marknaden är positiva, men samtidigt tror att en stark euro kommer att verka avskräckande för finska placerare, kommer prognosen för USA att vara positiv.

Bedömningen av varje enskild aktiemarknad syftar på ett bestämt index omräknat i euro.

Masskuldebrevsmarknader - bedömningen av båda masskuldebrevsmarknaderna syftar på ett bestämt index omräknat i euro.

Valutor - valutakursprognosen ger en bedömning för de som betalar för placeringarna i euro.

Positiv valutakursprognos

Om Indicator ger en positiv bedömning för antingen US dollar, pund sterling eller japanska yen, så innebär detta att eurons värde kommer att sjunka i jämförelse med ifrågavarande valuta, vilket har en positiv inverkan på utländska placeringars avkastning.

Exempel 1€ = 100 yen

Som placerare köper du japanska aktier som kostar 100 yen. Efter köpet sjunker värdet för euro till 1€ = 90 yen. Detta innebär att du behöver bara 90 yen för att köpa tillbaka din ursprungliga euro. Du har 100 yen, som dividerat med växelkursen 1€/90 yen ger dig 1,11euro.

Om fondbolaget anser att såväl framtidsutsikterna för japanska aktier som förhållandet mellan euro och yen är positivt, så medför detta att helhetsbedömningen för att placera i japanska värdepapper är positiv för finska placerare. En positiv valutaprognos för förhållandet mellan euro/yen skapar således förutsättningar för en bättre avkastning för japanska aktieplaceringar.

Negativ valutakursprognos

Om Indicator ger en negativ bedömning för antingen US dollar, pund sterling eller japanska yen, så innebär detta att eurons värde kommer att stiga i jämförelse med ifrågavarande valuta, vilket har en negativ inverkan på utländska placeringars avkastning.

Exempel 1€ = 100 yen

Som placerare köper du japanska aktier som kostar 100 yen. Efter köpet stiger värdet för euro till 1€ = 110 yen. Detta innebär att du behöver 110 yen för att köpa tillbaka din ursprungliga euro. Du har 100 yen, som dividerat med växelkursen 1€/110 yen ger dig 0,91euro.

Om fondbolaget anser att framtidsutsikterna för japanska aktier är positiva, men bedömningen om förhållandet mellan euro och yen är negativ, så medför detta att finska placerare bör vara försiktiga vid övervägandet av placeringar på den japanska marknaden. Det här beror på att valutakursfluktuationerna kan ha en negativ effekt på den annars positiva aktieavkastningen.

Ledare inom Multi-Manager investeringar

Skandia Lifes breda fondurval är uppdelat i fyra kategorier för att underlätta kartläggningen av kundernas behov och valet av fonder.

Portfolios

Kategorin Portfolios erbjuder ett enkelt och lätt sätt att placera. Dina kunder drar nytta av de val av placeringsobjekt och fondförvaltare som Skandia Life har gjort.

Valet av placeringsobjekt för Portfolios fonderna sker enligt Skandia Lifes placeringskommittés förutbestämda direktiv, som utgör riktlinjer åt fondförvaltarna och ger dem en möjlighet att reagera på förändringar i marknadsförhållanden.

Placeringskommittén väljer också de lämpligaste fondbolagen. Efter en grundlig analys väljer kommittén fondförvaltarna på basen av deras expertis att sköta enskilda sektorer. Därför kan en fond dra nytta av flera olika fondförvaltares styrkor inom respektive områden istället för att lita på bara en fondförvaltare.

Om förvaltaren av en Portfolios fond inte möter våra höga placeringskrav, kan fondförvaltaren bytas ut. **Detta är den verkliga styrkan i processen** - Skandia Life kan byta fondförvaltare alltid när vi anser det finnas ett fondbolag som är mer dugligt att sköta dina pengar.

Managers

Inom kategorin Managers kan du välja ett specifikt fondbolag för förvaltandet av dina placeringar.

Den utvalda fondförvaltaren fattar beslutet om hur din placering skall fördelas i aktier, obligationer och kontanta medel enligt de riktlinjer som Skandia Life har ställt upp.

Skandia Lifes placeringskommitté övervakar fondförvaltarna och deras fonder för att säkerställa att de fungerar inom förutbestämda placeringsmålsättningar.

Markets

Inom kategorin Markets bestämmer du själv inom vilka marknadsområden du vill placera.

Skandia Lifes placeringskommitté avgör vilka placeringsobjekt som är lämpliga inom de marknadsområden du valt. I likhet med Portfolios kategorin kan en fond förvaltas av en mängd olika fondförvaltare om Skandia Life finner det relevant. Skandia Lifes placeringskommitté övervakar fondförvaltarna och deras fonder för att säkerställa att de fungerar inom förutbestämda placeringsmålsättningar. Fondförvaltarna kan vid behov bytas ut om vi anser att det finns ett fondbolag som är mer dugligt att sköta dina pengar.

Managers & Markets

Kategorin Managers & Markets erbjuder dig en fullständig flexibilitet i valet fondförvaltare och marknadsområde för dina placeringar. Detta är den största av kategorierna och den är planerad för placerare som själv vill sammanställa sin placeringsportfölj.

I de tre tidigare kategorierna har en stor del av placeringsbesluten gjorts för dig. I Managers & Markets kategorin har du möjligheten att skraddarsy din egen placeringsstrategi. Fonderna inom denna kategori är specialiserade till en högre grad än i de övriga kategorierna och därför också utsatta för större risk.

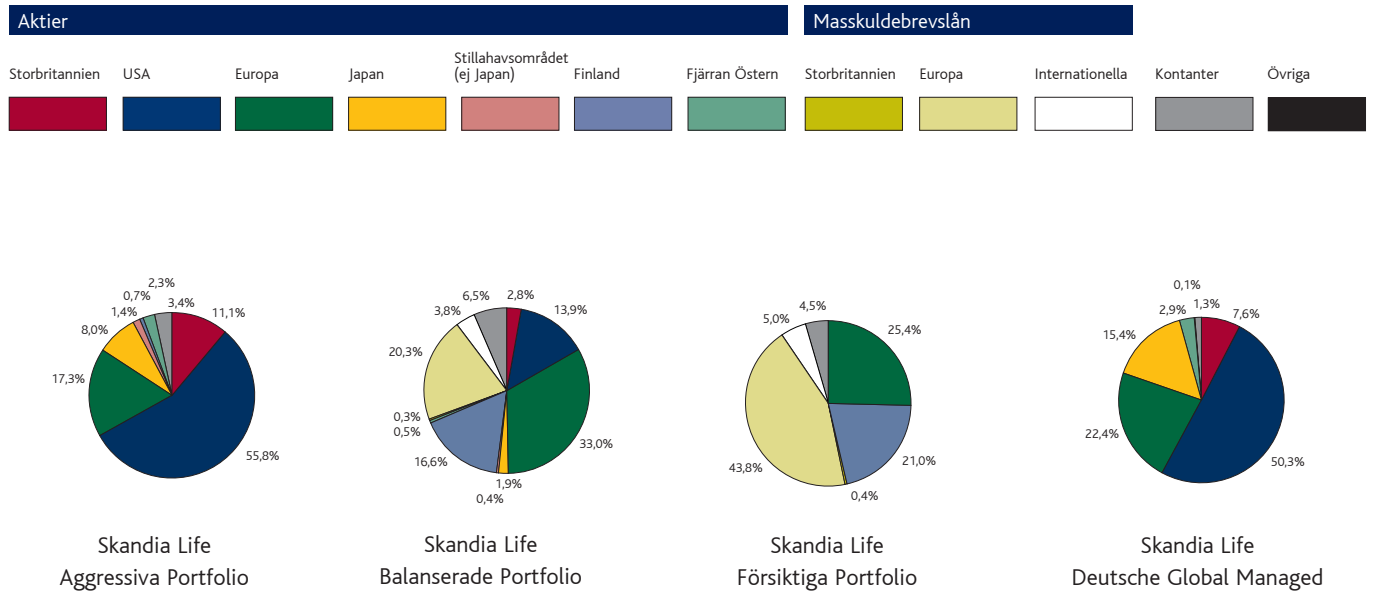
Vi anser att flexibilitet är ett av de viktigaste attributen för Multi-Manager placeringar. Våra kunder kan när som helst förflytta sig från en fondkategori till en annan och utan begränsningar byta fonder så ofta som möjligt med undantag av vissa specialomständigheter.

I egenskap av föregångare för Multi-Manager placeringsmodellen är vi övertygade om vi har ett försprång gentemot övriga livförsäkringsbolag. Vi utvecklar kontinuerligt vår process för val av placeringsobjekt för att upprätthålla detta försprång.

Portfolios och Managers fonderna

Placeringarnas fördelning 29/08/2003

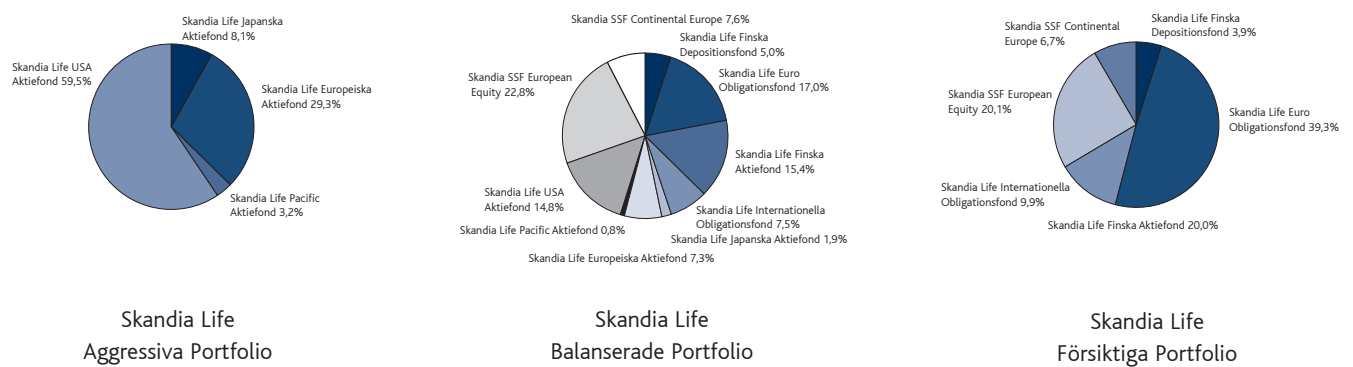
De nedanstående graferna visar Portfolios fondernas placeringsfördelning.

Källa: Skandia Life

Portfolios fonderna

Placeringarnas fördelning 29/08/2003

Källa: Skandia Life

Fondavkastning (%) fram till 29.8.2003

Portfolios	Säljkurs euro 31.7.2003	Totalavkastning						Genomsnittlig årsavkastning			Startdatum	Risknivå	
		1 mån	6 mån	1 år	3 år	5 år	7 år	Sedan fondens startdatum	3 år (p.a.)	5 år (p.a.)			7 år (p.a.)
Skandia Life Aggressiva Portfolio	2.114	6.12	21.91	-2.94	-49.35	-18.60	8,63	25.68	-20.29	-4.03	1,19	18.10.1995	4
Skandia Life Balanserade Portfolio	2.408	3.97	16.72	0.50	-38.13	-9.85	27,07	43.16	-14.79	-2.05	3,48	18.10.1995	3
Skandia Life Försiktiga Portfolio	2.369	2.69	11.06	3.95	-15.06	3,81	30,88	40.84	-5.30	0,75	3,92	18.10.1995	2

Managers

Skandia Life Deutsche Global Managed	0.808	6.74	8.89	-16.87				-51.96				16.10.2000	4
--------------------------------------	-------	------	------	--------	--	--	--	--------	--	--	--	------------	---

Markets

Skandia Life Euro Obligationsfond	2.492	-0.28	-0.76	4.71	14.00	15.37	36,55	48.16	4.46	2.90	4.55	18.10.1995	2
Skandia Life Euro Aktiefond	1.176	3.80	24.18	-7.91	-50.57			-30.08	-20.93			03.09.1999	3
Skandia Life Europeiska Aktiefond	0.889	4.22	24.51	-5.32				-47.15				16.10.2000	4
Skandia Life Finska Depositionsfond	1.980	0.10	0.61	1.43	7.26	11.68	15,32	17.72	2.36	2.23	2.06	18.10.1995	1
Skandia Life Finska Aktiefond	2.496	6.67	27.41	14.18	-45.45	-19.82	32,55	48.39	-18.29	-4.32	4.11	18.10.1995	3
Skandia Life Internationella Aktiefond	0.826	4.96	20.06	-3.50				-50.89				16.10.2000	4
Skandia Life Internationella Obligationsfond	2.309	4.15	-0.94	-2.98	-4.74	9.38	34,87	37.28	-1.61	1.81	4.37	18.10.1995	3
Skandia Life Japanska Aktiefond	1.405	14.41	27.03	-0.78	-51.73	2.70		-16.47	-21.56	0.54		15.04.1997	4
Skandia Life Pacific Aktiefond	1.245	8.73	20.17	-0.95				-25.98				16.10.2000	4
Skandia Life USA Aktiefond	0.758	5.87	20.32	-1.94				-54.93				16.10.2000	4

Managers & Markets

Aktier Asien exklusive Japan

Skandia Life Baring Eastern	1.378	10.59	25.16	0.00				-18.07				16.10.2000	5
Skandia Life Fidelity Funds South East Asia	1.088	12.40	30.61	0.55	-38.43	38.07		-35.32	-14.93	6.66		15.04.1997	4
Skandia Life INVESCO PERPETUAL Hong Kong & China	1.269	13.10	31.64					26.90				01.10.2002	4

Aktier Europa

Skandia Life Baring Europe Select	2.080	6.39	33.33	12.07	-40.18	-6.01		23.66	-15.74	-1.23		15.04.1997	4
Skandia Life Fidelity European	1.208	3.78	24.66					20.80				01.10.2002	4
Skandia Life Gartmore CS Eurobloc	1.583	4.97	32.69	0.13	-46.19			-5.89	-18.66			04.01.1999	4
Skandia Life INVESCO GT Pan European	1.027	4.80	18.87	-7.23	-65.43			-38.94	-29.82			24.03.1999	4
Skandia Life INVESCO GT Pan European Enterprise	0.940	5.26	29.30	-6.84	-70.39			-44.11	-33.35			24.03.1999	4
Skandia Life JPMF Europe Strategic Value	0.949	4.40	28.24	-4.04				-5.10				15.10.2001	4
Skandia Life Merrill Lynch Euro Markets	1.788	3.65	30.04	0.06	-40.54			6.30	-15.91			24.03.1999	4
Skandia Life M&G European Index Tracker	1.169	4.75	28.60					16.90				01.10.2002	4
Skandia Life Ålandsbanken Europe Value	0.791	4.49	23.02	-4.93				-20.82				01.02.2002	4

Aktier Finland

Skandia Life Evli Select	2.093	6.30	26.69	12.53	-44.57	14.62		24.44	-17.86	2.77		24.11.1997	3
Skandia Life Gyllenberg Finlandia	3.145	6.43	26.00	16.83	-22.63	19.49		86.98	-8.20	3.63		24.10.1996	3
Skandia Life Pohjola Finland Tillväxt	1.463	7.34	35.97	28.45				-13.02				24.04.2001	3
Skandia Life Pohjola Finland Value	2.073	6.25	24.43	10.32				23.25				01.05.2001	3

Aktier Globalt

Skandia Life Baring Global Growth	1.223	5.98	22.06	-0.73	-54.62	-24.74		-27.29	-23.15	-5.53		06.05.1998	4
Skandia Life Baring Leading Sectors	0.725	5.69	25.87	1.12				-27.50				15.10.2001	4
Skandia Life Fidelity Managed International	1.536	6.89	16.28	-6.40	-54.16	-9.06		-8.68	-22.90	-1.88		06.05.1998	4
Skandia Life Framlington New Leaders	0.657	4.78	24.43	0.77				-34.30				15.10.2001	4
Skandia Life Merrill Lynch Global Fundamental Value	0.680	5.43	16.64	-5.03				-32.00				15.10.2001	4
Skandia Life Ålandsbanken Global Value	0.928	4.27	19.28	-4.03	-57.29			-44.83	-24.69			14.06.1999	4

Aktier Japan

Skandia Life Gartmore Japan Growth	0.667	14.60	19.11	-12.35				-60.34				16.10.2000	4
Skandia Life Merrill Lynch Japan	0.679	10.59	17.68	-6.60	-55.15			-59.63	-23.46			02.05.2000	4

Aktier marknader under utveckling

Skandia Life Baring Eastern European	4.264	16.19	34.51	31.32	13.95	132.37		153.51	4.45	18.37		15.04.1997	5
Skandia Life FIM Russia	4.232	18.51	38.48	64.99				151.61				01.05.2001	5
Skandia Life Gartmore Emerging Markets Opportunities	1.244	12.68	37.31	16.15	-26.78			-26.04	-9.87			02.05.2000	5
Skandia Life JPMF Emerging Markets	1.225	11.36	31.44					22.50				01.10.2002	5
Skandia Life Merrill Lynch Emerging Europe	1.744	14.36	32.42	22.39				3.69				16.10.2000	5
Skandia Life Merrill Lynch Emerging Markets	1.160	10.48	28.04	7.21	-40.63	12.73		-31.03	-15.96	2.43		15.04.1997	5

Riskenivå 1 = Mycket låg risk 2 = Låg risk 3 = Medelrisk 4 = Över medelrisk 5 = Hög risk

Uppgifter om fondavkastningen finns tillgängliga också på vår hemsida, www.skandia-life.fi

Fondavkastning (%) fram till 29.8.2003

	Säljkurs euro 31.7.2003	Totalavkastning						Genomsnittlig årsavkastning			Startdatum	Risknivå	
		1 mån	6 mån	1 år	3 år	5 år	7 år	Sedan fondens startdatum	3 år (p.a.)	5 år (p.a.)			7 år (p.a.)
Managers & Markets													
Aktier Nordamerika													
Skandia Life Baring American Growth	0.750	5.78	19.24	-0.92				-55.41				16.10.2000	4
Skandia Life Fidelity American	1.079	6.41	18.83					7.90				01.10.2002	4
Skandia Life Framlington Nasdaq	0.458	9.05	44.03	30.48				-72.77				16.10.2000	5
Skandia Life Gartmore American Smaller Companies	0.878	7.60	33.64	7.60				-12.20				15.10.2001	4
Skandia Life JPMF America Equity	1.815	5.40	17.86	-3.51	-42.89	-22.63		7.91	-17.03	-5.00		15.04.1997	4
Aktier Norden													
Skandia Life Alfred Berg Norden Aktier	1.174	5.20	27.06					17.40				01.10.2002	3
Skandia Life ODIN Norden	1.833	7.76	43.99	14.99	-12.88	9.17		8.98	-4.49	1.77		15.04.1997	3
Aktier specialsektorer													
Skandia Life Framlington Biotech	0.606	5.94	53.81	25.73				-39.40				03.12.2001	5
Skandia Life Framlington Financial	1.232	3.70	25.20	-0.96				-26.75				01.05.2001	5
Skandia Life Framlington Health	3.338	5.07	39.03	12.88	-49.12			99.52	-20.17			24.03.1999	5
Skandia Life Henderson Ethical	1.142	6.23	24.13	-7.31	-50.56			-32.10	-20.93			24.03.1999	5
Skandia Life INVESCO GT Leisure	0.906	6.34	23.60	1.34				-9.40				15.10.2001	5
Skandia Life Schroder Medical Discovery	0.965	0.84	10.41					-3.50				01.10.2002	5
Aktier teknologi													
Skandia Life Fidelity Funds Technology	0.544	9.02	32.36	10.34	-70.03			-67.66	-33.08			02.05.2000	5
Skandia Life Henderson Global Technology	1.102	9.76	33.41	16.61	-81.05			-34.48	-42.56			24.03.1999	5
Skandia Life JPMF Europe Technology	0.509	11.38	47.54	3.67				-69.74				16.10.2000	5
Blandfonder euro													
Skandia Life Gyllenberg European Balanced	1.356	2.26	10.15	-4.24	-33.82			-19.38	-12.86			17.05.1999	3
Skandia Life Gyllenberg International	1.929	4.95	10.42	-3.89	-35.66	-11.84		14.68	-13.67	-2.49		24.10.1996	4
Skandia Life Ålandsbanken Europe Active Portfolio	1.215	3.05	18.42	-5.59	-37.24			-27.76	-14.38			14.06.1999	4
Blandfonder Finland													
Skandia Life Conventum Balanserad	1.535	7.12	28.45	19.64	-34.20	-15.71		-8.74	-13.02	-3.36		3.7.1997	3
Skandia Life Gyllenberg Optimum	2.654	3.19	9.22	5.95	-18.86	11.79	50.80	57.79	-6.73	2.25	6.04	18.10.1995	3
Skandia Life ODIN Finland	1.350	5.22	22.17	11.29				35.00				15.10.2001	3
Räntefonder													
Skandia Life Aktia Likvida	1.916	0.10	0.42	1.32	6.39	9.99		13.91	2.08	1.92		14.10.1996	1
Skandia Life Gyllenberg European Bond	2.175	-0.46	-0.46	5.07	17.00	15.88		29.31	5.37	2.99		24.10.1996	2
Skandia Life Gyllenberg Money Manager	1.907	0.00	0.53	1.44	6.66	10.10		13.38	2.17	1.94		24.10.1996	1
Skandia Life Ålandsbanken Euro Bond	1.907	0.05	0.69	3.25	11.91			13.38	3.82			14.06.1999	1

Totalavkastning är den avkastning som kumuleras på placeringen under ifrågavarande tidsperiod.

Med genomsnittlig årsavkastning avses medeltalet av fondens årliga avkastningar under ifrågavarande tidsperiod.

Riskenivå 1 = Mycket låg risk 2 = Låg risk 3 = Medelrisk 4 = Över medelrisk 5 = Hög risk

Uppgifter om fondavkastningen finns tillgängliga också på vår hemsida, www.skandia-life.fi

Källa: Skandia Life, utveckling enligt säljkurs i euro, bruttoavkastningen återinvesterad. I fondandelarnas kurs har beaktats Skandia Lifes årliga förvaltningsarvode samt interna och externa fondförvaltningsavgifter, vilka fastställs skilt för varje fond. Placerare bör vara medvetna om att fondförsäkringar inte har ett garanterat värde eftersom fondandelarnas värde lika väl kan stiga som sjunka. Om fonderna har placeringar noterade i andra valutor än euro, kan valutakursfluktuationer påverka fondens värdeutveckling. Fondandelsvärdets historiska utveckling är ingen garanti för det framtida värdet.

Skandia Life Assurance Company Limited - filial i Finland,
PB 1129, 00101 Helsingfors, Bulevarden 2-4 A, 00120 Helsingfors,
FO-nummer: 1025067-9

Skandia Life Assurance Company Limited,
ett i England registrerat aktiebolag, registernummer 1363932
Huvudkontor: Skandia House, Portland Terrace,
Southampton SO14 7EJ, UK